

Formålet hermed er, at bosættelsespenge i fuldt omfang ved en tjenstemands placering på et bestemt tjenestested kun skal påhvile Fællesskaberne, såfremt tjenesteforholdet mellem Fællesskaberne og tjenstemanden har fået en tilstrækkelig fast karakter i form af, at tjenstemanden har gjort tjeneste for Fællesskaberne i mindst to år. Når forholdet derimod er det, at tjenstemanden udtræder af Fællesskabernes tjeneste mindre end to år efter sin indtræden, skal Fællesskaberne kun bære en del af udgifterne til bosættelsen. Det ville nemlig stride mod de principper, der gælder for forvaltningen af offentlige

midler, såfremt Fællesskaberne fuldt ud skulle yde bosættelsespenge til en tjenstemand, hvis tjenesteforhold ikke har fået en fast karakter, når dette beror på tjenstemanden.

3. Når det er godtgjort, at tjenstemanden og dennes familie har taget bopæl, er det ingen yderligere forudsætning for tjenstemandens krav på bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn, at han fremlægger dokumentation for de faktiske udgifter eller for varigheden af familiens bosættelse.

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)
30. januar 1990 *

I sag T-42/89,

Wolfdieter Graf Yorck von Wartenburg, midlertidigt ansat og tilknyttet Det Europæiske Folkepartis gruppe i Europa-Parlamentet, Bruxelles, ved advokat Victor Elvinger, Luxembourg, og med valgt adresse i Luxembourg hos denne, 11 A, boulevard Joseph-II, Monterey Palace,

sagsøger,

mod

Europa-Parlamentet,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

hvori der er nedlagt påstand om annullation af Parlamentets beslutning af 29. februar 1988, hvorved det i medfør af artikel 5 i bilag VII til tjenestemandsvedtægten afslog at yde sagsøgeren bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn,

har

RET TEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Saggio, og dommerne Chr. Yeraris og K. Lenaerts (refererende dommer),

justitssekretær: H. Jung

på grundlag af skriftvekslingen og efter mundtlig forhandling den 16. januar 1990
afsagt følgende

Dom

- 1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 11. august 1988, har Wolfdieter Graf Yorck von Wartenburg, der har været midlertidigt ansat og tilknyttet Det Europæiske Folkepartis gruppe i Europa-Parlamentet, anlagt sag med påstand om annullation af Parlamentets beslutning af 29. februar 1988, hvorved det afslog at yde ham bosættelsespenge, og om fornødent af Parlamentets beslutninger af 11. maj og 18. juli 1988, hvorved sagsøgerens klager over afslaget blev afvist. Sagsøgeren har endvidere nedlagt påstand om, at Retten tilpligter Parlamentet at udbetale ham bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn og at betale sagens omkostninger.
- 2 Skriftvekslingen er udelukkende forløbet ved Domstolen.
- 3 Parlamentet har ikke indgivet svarskrift inden udløbet af den foreskrevne frist. Fristen for at indgive svarskrift var oprindelig den 17. oktober 1988, og Parlamentet blev indrømmet en forlængelse af denne, indtil den 17. november 1988, og senere endnu en forlængelse, indtil den 17. december 1988. Ved skrivelse, registreret på Domstolens Justitskontor den 19. december 1988, anmodede Parlamentet

om en tredje udsættelse af fristen, indtil den 17. februar 1989. Denne anmodning blev afvist som for sent indgivet.

- 4 Ved skrivelse, registreret på Domstolens Justitskontor den 6. januar 1989, fremsatte Parlamentet under henvisning til artikel 42 i protokollen vedrørende statuten for Domstolen begæring til Domstolen om, at denne fastsatte en fornyet frist for Parlamentet til at indgive svarskrift. Til støtte herfor anførte Parlamentet, at det havde forsøgt at opnå et forlig af sagen med sagsøgeren, og at der havde foreligget en misforståelse med hensyn til, hvornår den pågældende frist udløb, i sekretariatet for den kontorchef i Parlamentets Juridiske Tjeneste, der er ansvarlig for sagen. Ved skrivelse af 18. januar 1989 meddelte Domstolen Parlamentet, at de omstændigheder, det havde anført i dets skrivelse, ikke var af en sådan art, at der forelå et tilfælde som omhandlet i artikel 42 i protokollen vedrørende statuten for Domstolen, hvorfor Parlamentets begæring ikke kunne tages til følge.
- 5 Ved processkrift, indgivet til Domstolens Justitskontor den 30. januar 1989 og registreret den følgende dag, fremsatte sagsøgeren under henvisning til artikel 94, stk. 1, i Domstolens procesreglement begæring til Domstolen om, at denne tog hans påstande til følge.
- 6 Efter afslutningen af skriftvekslingen har Domstolen i medfør af Rådets afgørelse af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans henvist sagen til Retten. På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

Sagens baggrund

- 7 Baggrunden for tvisten er ifølge sagens akter følgende omstændigheder:

— Ved kontrakt af 12. juni 1974 blev sagsøgeren af Det Europæiske Folkepartis gruppe ansat som midlertidigt ansat i Europa-Parlamentet; han gjorde på dette grundlag tjeneste i Luxembourg indtil den 31. oktober 1987.

- Ifølge en aftale af 27. oktober 1987 mellem parterne, der havde form af et tillæg til kontrakten af 12. juni 1974, skulle sagsøgeren med virkning fra den 1. november 1987 gøre tjeneste i Bruxelles (stilling nr. 5051).
- Den 4. januar 1988 flyttede sagsøgeren og hans hustru i deres private bil fra Mamer (Storhertugdømmet Luxembourg) til Bruxelles.
- Den 4. marts 1988 flyttede sagsøgerens hustru tilbage til sin tidligere bopæl i Mamer.
- Den 31. december 1988 ophørte sagsøgeren med at gøre tjeneste som midlertidigt ansat i Parlamentet efter at have accepteret et forslag herom, som Parlamentet havde fremsat ved Fællesskabernes udvidelse til også at omfatte Spanien og Portugal; han bor fortsat i Bruxelles.

- 8 Ifølge artikel 94, stk. 2, i Domstolens procesreglement, der i henhold til Rådets afgørelse af 24. oktober 1988 finder tilsvarende anvendelse ved Retten, skal denne, før den afsiger en udeblivelsesdom, undersøge, om sagen kan antages til realitetsbehandling, om formkravene er opfyldt, samt om sagsøgerens påstande forekommer begrundede.

Formaliteten

- 9 Spørgsmålet om sagens formalitet bør undersøges på grundlag af artikel 91, stk. 2 og 3, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«). Følgende omstændigheder fremgår af sagens akter:
- Den 3. december 1987 indgav sagsøgeren en ansøgning efter vedtægtens artikel 90, stk. 1, om bosættelsespenge i medfør af artikel 5 i bilag VII til vedtægten; den 29. februar 1988 afslog Parlamentets generaldirektør for Personale, Budget og Økonomi denne ansøgning.

- Den 5. april 1988 indbragte sagsøgeren i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage over denne beslutning; den 11. maj 1988 afviste Parlamentets generaldirektør for Personale, Budget og Økonomi klagen.
 - Den 24. maj 1988 indbragte sagsøgeren en ny klage, der ligeledes, den 18. juli 1988, blev afvist.
 - Den 11. august 1988 anlagde sagsøgeren nærværende sag.
- 10 Da ansættelsesmyndigheden før sagens anlæg fik forelagt en klage efter artikel 90, stk. 2, som blev indbragt rettidigt, da klagen var genstand for en beslutning om afvisning, og da sagen er anlagt inden tre måneder efter denne beslutning, må den antages til realitetsbehandling.

Formkrav

- 11 Det fremgår af sagen, at stævningen er blevet behørigt forkyndt for Parlamentet. Parlamentet er dermed blevet lovligt indstævnt, jfr. procesreglementets artikel 94, stk. 1.

Realiteten

- 12 I stævningen har sagsøgeren anfægtet de to begrundelser, som Parlamentet i sin skrivelse af 29. februar 1988 angav til støtte for at afslå at yde ham bosættelsespenge. Den relevante del af skrivelsen lyder således:

»Ifølge Domstolens praksis er 'det klare og typiske formål med en bosættelsesgodtgørelse... at gøre det muligt for tjenestemanden foruden flytteudgifter at afholde de udgifter, der uundgåeligt opstår som følge af hans integration i et nyt miljø i et ubestemt, men væsentligt tidsrum'.

Jeg konstaterer herved,

- 1) at De har været ejer af Deres hus i Ixelles siden 1981, og at De ikke påtænker at foretage nogen flytning, hvilket — medmindre De godtgør noget andet — må skabe en formodning om, at Deres placering i Bruxelles ikke medfører nogen bosættelsesudgifter for Dem;
- 2) at De har ansøgt om at udtræde af tjenesten ved slutningen af 1988, og at De derfor ikke kan formodes at skulle 'integrere Dem i det pågældende nye miljø i et ubestemt, men væsentligt tidsrum', medmindre De også på dette punkt godtgør noget andet.«

13 I det processkrift, sagsøgeren indgav den 30. januar 1989, har han henvist til en korrespondance — som han har fremlagt i sagen — mellem ham og Parlamentet, der omfatter en skrivelse af 17. november 1988 fra Parlamentet til sagsøgeren og dennes advokats svar herpå af 12. januar 1989.

14 I sin skrivelse af 17. november 1988 erkendte Parlamentet, at en fornyet gennemgang af sagsøgerens sag havde vist, at der rent faktisk havde været tale om en bosættelse i den i artikel 5 i bilag VII til vedtægten forudsatte betydning. Det hedder herefter i Parlamentets skrivelse:

»Artikel 5, stk. 5, indeholder imidlertid følgende bestemmelse:

'En fastansat tjenestemand, der har fået udbetalt bosættelsespenge og inden udløbet af en frist på to år efter dagen for sin indtræden i tjenesten efter eget ønske forlader Fællesskabernes tjeneste, skal ved sin fratræden tilbagebetale et beløb i forhold til den frist, der endnu er tilbage.'

Da det nu står fast, at De forlader Europa-Parlamentet ved slutningen af indeværende år, og Deres hustru på ny har bosat sig i Luxembourg, nemlig i begyndelsen af marts 1988 (således som hun har meddelt i en skrivelse af 17. marts 1988), har De på grundlag af ovennævnte bestemmelse ret til et beløb svarende til 14/24 (14 måneder ud af et minimum på 24), repræsenterende den del, som direkte vedrører Dem, samt 4/24, repræsenterende den del af godtgørelsen, som har sammenhæng med Deres hustru, i alt 3/4 af ydelsen.«

Parlamentet tilføjede, at det ville betale udgifterne i forbindelse med sagen for Domstolen.

- 15 Ved skrivelse af 12. januar 1989 til Parlamentet afviste sagsøgeren den af Parlamentet foreslåede løsning, såvel hvad angik ham selv som hans hustru. Efter sagsøgerens opfattelse kan artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten ikke anvendes, idet »sagsøgerens 'indtræden i tjenesten' skete for meget længere tid siden end de i artikel 5, stk. 5, omtalte to år«. Sagsøgeren bestrider således den fortolkning af stk. 5, som Parlamentet forudsætningsvis lagde til grund i sin skrivelse af 17. november 1988, og hvorefter den i bestemmelsen omhandlede frist på to år først begynder at løbe på tidspunktet for påbegyndelsen af det virke, som skaber en ret til bosættelsespenge, her den 1. november 1987, dvs. 14 måneder før sagsøgerens udtræden af tjenesten.
- 16 I henhold til artikel 22 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte finder artikel 5 i bilag VII til vedtægten anvendelse på sagsøgeren. Det fremgår af en undersøgelse af ordlyden af artikel 5, stk. 5, på de ni fællesskabssprog, at den tyske, den engelske, den danske, den spanske, den italienske og den nederlandske version kun anvender begrebet tjeneste for Fællesskaberne, idet begrebet benyttes ved angivelsen af det tidspunkt, på hvilket den i bestemmelsen omhandlede frist på to år begynder at løbe og ved angivelsen af det tidspunkt, der er afgørende for, hvor lang tid der er forløbet siden begyndelsen af fristen (det tidspunkt, da tjenestemanden udtræder af Fællesskabernes tjeneste). Hvad derimod angår den franske, den græske og den portugisiske version, anvender disse ganske vist også begrebet tjeneste for Fællesskaberne ved angivelsen af det tidspunkt, som er afgørende for, hvor lang tid der er forløbet siden begyndelsen af den i bestemmelsen omhandlede frist på to år (det tidspunkt, da tjenestemanden udtræder af Fællesskabernes tjeneste), men begrebet (fransk): »entrée en fonctions« (»tidspunktet for begyndelsen af [tjenestemandens] virke«) ved angivelsen af det tidspunkt, på hvilket fristen begynder at løbe. Sidstnævnte versioner kan støtte rigtigheden af den af Parlamentet forfægtede fortolkning.
- 17 Denne fortolkning strider imidlertid mod de andre sproglige versioner af bestemmelsen, hvoraf det klart fremgår, at fristen på to år begynder at løbe på det tidspunkt, da tjenestemanden indtræder i Fællesskabernes tjeneste, og ikke på det tidspunkt, da han påbegynder det virke, der er grundlag for ydelsen af bosættelsespenge.

- 18 Rigtigheden af sidstnævnte fortolkning støttes af opbygningen af bestemmelsen som helhed. Når tjenestemanden skal tilbagebetale en forholdsmæssig andel af bosættelsespenge svarende til den del af fristen på to år, der endnu ikke er forløbet, er formålet ikke, at der skal tages hensyn til bosættelsens varighed, idet udgifterne ved en bosættelse i en kort periode er de samme som dem, der er forbundet med en bosættelse i en længere periode. Formålet hermed er, at bosættelsespenge i fuldt omfang ved en tjenstemands placering på et bestemt tjenestested kun skal påhvile Fællesskaberne, såfremt tjenesteforholdet mellem Fællesskaberne og tjenestemanden har fået en tilstrækkelig fast karakter i form af, at tjenestemanden har gjort tjeneste for Fællesskaberne i mindst to år. Når forholdet derimod er det, at tjenestemanden udtræder af Fællesskabernes tjeneste mindre end to år efter sin indtræden, skal Fællesskaberne kun bære en del af udgifterne til bosættelsen. Det ville nemlig stride mod de principper, der gælder for forvaltningen af offentlige midler, såfremt Fællesskaberne fuldt ud skulle yde bosættelsespenge til en tjenestemand, hvis tjenesteforhold ikke har fået en fast karakter, når dette beror på tjenestemanden.
- 19 Til støtte for rigtigheden af denne opfattelse bemærkes blot, at man kan forestille sig et tilfælde, hvor en tjenestemand med en anciennitet på 30 år, seks måneder før han frivilligt udtræder af tjenesten, bliver forflyttet til et nyt tjenestested. Følger man den af Parlamentet forfægtede fortolkning, vil en sådan tjenestemand som følge af bosættelsens korte varighed kun have krav på 1/4 af de samlede bosættelsespenge, hvilket ikke alene ville være ubilligt, men også stride mod ordlyden og de reale hensyn bag artikel 5, stk. 5, i bilag VII til vedtægten.
- 20 Det bemærkes herved endvidere, at ansættelsen af en tjenestemand i en stilling i henhold til vedtægtens artikel 7 udelukkende skal ske på grundlag af tjenstlige overvejelser, idet det er uden betydning, hvorvidt placeringen svarer til den pågældendes ønsker. Det følger heraf, at placeringen af sagsøgeren i en stilling på et nyt tjenestested kun har kunnet ske, fordi dette var påkrævet af tjenstlige hensyn.
- 21 Endvidere savner den af Parlamentet i skrivelsen af 17. november 1988 angivne nedsættelse med 4/24 »repræsenterende den del«, der vedrører sagsøgerens hustru, ganske positiv hjemmel, ligesom den strider mod de ovenfor anførte betragtninger. Herudover strider den mod den udelelige karakter af de bosættelsespenge, som den tjenestemand, der bosætter sig med sin familie, har ret til, således som det fremgår af artikel 5 i bilag VII til vedtægten.

- 22 Det bemærkes herved, at bosættelsespengene andrager et fast beløb, hvilket fremgår af artikel 5, stk. 1-3. I henhold til artikel 5, stk. 1 og 2, skal der ydes bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn til den tjenestemand, som har ret til husstandstillæg, og som må flytte til et nyt tjenestested og dermed skifte bopæl for at opfylde forpligtelserne i vedtægtens artikel 20. I henhold til artikel 5, stk. 3, beregnes ydelsen efter tjenstemandens familiemæssige status på tidspunktet for forflyttelsen til det nye tjenestested, og den udbetales, når det er blevet godtgjort, at tjenestemanden og dennes familie har taget bopæl på tjenestestedet.
- 23 Det fremgår heraf, at når det er godtgjort, at tjenestemanden og dennes familie har taget bopæl, er det ingen yderligere forudsætning for tjenestemandens krav på bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn, at han fremlægger dokumentation for de faktiske udgifter eller for varigheden af familiens bosættelse.
- 24 Sagsøgeren har herefter krav på bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn, idet han tog bopæl med sin hustru på det nye tjenestested, og idet han havde gjort tjeneste for Fællesskaberne i mere end to år på det tidspunkt, da han udtrådte af tjenesten.
- 25 Der bør på dette grundlag gives sagsøgeren medhold.

Sagens omkostninger

- 26 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at betale sagens omkostninger, såfremt der er nedlagt påstand herom. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor dømmes til at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Tredje Afdeling)

- 1) Parlamentets beslutning, hvorved det afslog at yde sagsøgeren bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn, annulleres.
- 2) Parlamentet tilpligtes at betale sagsøgeren bosættelsespenge svarende til to måneders grundløn i overensstemmelse med artikel 5 i bilag VII til vedtægten.
- 3) Parlamentet betaler sagens omkostninger.

Saggio

Yeraris

Lenaerts

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. januar 1990.

H. Jung
Justitssekretær

A. Saggio
Formand for Tredje Afdeling